

Foto: Rainer Blom

Frisör i naturens tecken

I det lilla samhället Knäred, ett par mil inåt landet från Halmstad, öppnade Naturfrisören sin kemikaliefria salong för några år sedan. Inrymd i en stor gul byggnad, granne med ett vandrarhem, hyr Jens Hallberg sin lokal.

Skyltar gjorda av drivved visar vägen, som leder genom två starkt turkosfärgade korridorer med mindre charmfaktorer.

En mild doft av örter har letat sig ut genom dörren som står på glänt. Att det här är en annorlunda salong märker jag direkt när jag kliver över tröskeln. Det finns inte några speglar, inga affischer på de senaste

Ett besök hos Naturfrisören är en unik upplevelse som gör gott på ett djupare plan än dit hårrötterna når - för både kropp och samvete. "Den konventionella hårvården bidrar till att förstöra vår miljö, vårt vatten, vår hälsa och inte minst vårt hår", menar frisören själv.

trendiga frisyerna eller någon reklam för stylingprodukter. Inget brus av hårfönar eller hårtorkar. Endast en ljudslinga av meditativ, österländsk musik ljuder svagt i den lilla lokalen med guldmålad väggar.

- Än så länge är vi bara ett mindre antal som skippat kemikalier helt. Det är en ganska utdragen omställningsprocess, både ekonomiskt och kunskapsmässigt. Men det blir

allt fler frisörer som lärt sig det naturliga sättet att jobba, som parallellt fortsätter att jobba konventionellt, men som på sikt är på väg mot det kemikaliefria, tror Jens.

Hans kunder kommer inte i första hand från Knäred. Några tar sig hit på grund av sitt miljöintresse, andra för att de börjat se människan i ett större perspektiv och vill ta del av de lite annorlunda behandlingar som Jens

erbjuder, som indisk hår- och huvudmassage och energibalansering och klippning, där hänsyn tas till kroppens energisystem. Förutom att hjälpa kunden att få ett friskt hår vill han att frisörbesöket ska bli ett andrum från vardagens brus.

Jens använder inte några konventionella frisörprodukter alls, han utför inte permanent eller några syntetiska färgförändrande behandlingar.

- Självklart använder jag inte heller några produkter som är testade på djur, eller innehåller ämnen från djur. Alla leverantörer som jag handlar av har en policy mot djurförbruk.

- Allt vi sätter i håret går rakt in i kroppen, säger Jens. Alla kemiska hårbehandlingar riskerar att påverka hälsan negativt, både kundens och frisörens.

Han vet vad han talar om. Efter sex år som traditionell frisör tvingades Jens att sluta på grund av eksem, berättar han och visar en bild på sina händer, som de såg ut då, röd-

forts. på sid 38

Aktuellt om Ekoodling

Industrihampa

EG-domstolen slog nyligen fast att det svenska förbudet mot industrihampa strider mot EG-rätten. Det har gjort odlingen aktuell igen.

En intressegrupp kring hampaodlingen ska bildas inom Ekologiska lantbrukarna i Skåne berättar tidningen Ekologiskt Lantbruk. Såväl odlingsteknik som avsättningsmöjlighet för fibern och oljan skall diskuteras inom gruppen.

Ett svenskt nätverk för industrihampa nås på <http://www.hampa.net> och en bra internationell sajt finns på <http://www.globalhemp.com/>

TV4 fällt i granskning

TV 4 har fällt i granskingsnämnden för radio och TV för en serie inslag som granskade ekologiskt lantbruk. Inslagen anmäldes av bl a Coop, Ekologiska lantbrukarna och Naturskyddsföreningen. Se även www.grn.se

Ekopriser jämförda

Organisationen för Organic Marketing Initiativ and Rural Development har i statistik för 2000 jämfört 15 EU länders avräkningspriser. Jämförelsen visar att Sverige har stor produktion men låga priser. Särskilt utmärkande är priserna för spannmål och lamm vilka enligt Ekologiskt lantbruk ligger 20 procent lägre än EU - genomsnittet.

En orsak är enligt rapporten enkla marknadsekonomiska sammanhang. Höga priser

finns i länder med låg produktion.

Ett annat skäl är att Sverige producerar en lägre andel av högproteinete som vanligen ligger högre i pris.

Också köttpriserna ligger lågt i Sverige. En orsak till detta bedöms vara den stora produktionen av Ekomjolk i Sverige som också har en bra marknad. Däremot är inte köttet lika efterfräгат.

Swedish meat planerar också att minska ekogrisslakten med nästan 20 procent 2003. Konsumentverket å andra sidan fortsätter sin informationsserie Handla Ekologiskt med bland annat information om ekologiskt griskött.

Även i konsumentledet ligger priserna i Sverige lågt på flera Ekovaror som t ex morötter, lägst i Europa samt lök och potatis.

Skånemejerier bygger nytt ekomejeri

Skånemejerier satsar 25 miljoner kr på ett nytt ekomejeri utanför Malmö. Framst skall det nya mejeriet hantera ekologiska produkter och den lokala Åsens Mjolk. Det nya minimejeriet ger möjlighet att expandera produkter som kräver särhantering och korta serier.

Hos Skånemejerier vägs det idag enligt tidningen Ekologiskt Lantbruk in cirka 10 miljoner kg ekologisk mjölk vilket motsvarar cirka tre procent av den totala invigningen. Den största produkten är konsumtionsmjölk där den ekologiska delen utgör cirka sex procent av försäljningen.

Lennart Ljungblom

forts. från sid 37

svullna och särliga.

Frisörbranschen har utvecklats till en av de allra mest kemikalieintensiva branscherna och frisörerna som yrkesgrupp är extremt hårt drabbade av eksem, allergier, astma och värk.

- Det har hänt otroligt mycket inom yrket, som många ser som positivt. Vi har lärt oss att kemiskt lösa upp hårets bindningar och fixera det i en mer åtråvärd struktur. Vi har lyckats få fram medel för att oxidera håret så kraftigt att ett kolsvart hår kan bli nästan vitt, och även om behandlingarna har blivit en aning mildare på senare år, så har vi hamnat i en ond cirkel.

HÅRTVATT

Nu vill han hjälpa kunderna att bryta denna cirkel. Även om vi inte färgar eller permanentar håret finns det mycket att tänka på.

Att tvätta håret för ofta eller med för starka medel gör att den naturliga fettproduktionen rubbas. Något man inte tar hänsyn till på många salonger där man alltid schamponeerar kunderna, oavsett om det behövs eller inte, menar Jens. Själv undviker han att tvätta hår om det inte behövs, också med hänsyn till att vårt överdrivna användande av tensider, som är ett stort miljöproblem.

- Egentligen skulle man ju inte använda schampo över huvudet taget. Det skulle vara det absolut bästa, både för miljön och håret. Men vi har vant oss vid att det ska löddra och lödder får vi inte utan tillsats av tensider. Det finns i allt; schampo, tandkräm, diskmedel, tvättmedel och alla rengöringsmedel.

Här på salonger er-

bjuder han alternativ som marockansk lera eller avkok av saponinrika växter, som såpört, såpnejlika och styvmorsviol.

EGEN TILLVERKNING

I ett hörn av salongen står en gjutjärnsgröta på en kokplatta. Här experimenterar han med olika dekokter av örter och växter, vegetabiliska kallpressade oljor, frukter, grönsaker, ägg, lera och alger för att få fram rätt hårkur eller nyans till hårfärgning.

Mycket av hans tid går ut på att göra research om olika växter och produkter. Jens är ständigt på jakt efter nya växter som går att använda till färgning och olika hårkurer. För att hitta rätt använder han såväl modern teknik, som Internets sökbaser, som öst-erländsk uråldrig visdom eller gammal svensk klokskap.

- Förr i tiden använde vi oss mycket av läkevaxter och färgväxter här i vårt land, men mycket av denna gamtionen har fallit i glömska.

FÄRGER

De färger Jens får fram genom sina dekokter är inte heltäckande som de kemiska färgerna. Han förklarar att i stället för att som de kemiska oxidationsfärgerna som går in i hårstråna och bleker bort stora delar av den naturliga färgen, för att sedan fylla på med syntetiska pigment, så fäster pigmenten från växterna på håret och bygger vidare på nyansen man har.

TÅLAMOD.

- Visst går det att till exempel täcka grått hår, men det kan behövas två, tre behandlingar innan det blir riktigt bra. Lite bökligt kan tyckas, men det är

en speciell charm också, att jobba med levande material som verkar ha sin egen bestämde vilja.

MASSAGE

I Indien har man under flera tusen år praktiserat vad man på hindi kallar champi, massage på huvudet. Det är från detta ord vi i väst har fått ordet schampo, berättar Jens.

Massagen löser upp spänningar i hårbotten och hjälper kroppen att göra sig av med gifter och slaggämnen. Den stimulerar också blodcirkulationen till huvudet och ökar därmed näringstillförseln till hårsäckarna. Jens väljer olika oljor beroende på vad kunden har för önskemål eller problem.

Nu blandar han till eteriska oljor av sandelträ, ek och cypress i en bas av sesamolja.

INGEN SPEGEL

Jag får slå mig ner i stolen som placerats vid fönstret. På fönsterbrädan brinner ett stearinljus. Istället för att möta min egen blick, när jag emellanåt tittar upp, möter jag ett vinterlandskap. Trädens grenar hänger tunga av snö, två fasaner pilar förbi. Det är avkopplande att sitta och kika ut i naturen.

- Det händer att en del kunder vill att jag klipper framför spegeln och då gör jag det, säger Jens och nickar mot ett draperi som hänger på väggen. Där bakom finns spegeln gömd.

- Däremot ger jag aldrig balanserande klippning framför spegeln, eftersom det blir onödigt svårt att slappna av när man sitter och ser sig själv eller håller ögonen på vad frisören gör hela tiden.

Av Petra Carlsson

www.naturfrisoren.com